

References

- Asafev, B. V. (1973). *Izbrannye stati o muzykalnom prosveshchenii i obrazovanii* [Selected articles on music education and education] (izd. 2-e). Leningrad: Muzyka [in Russian].
- Chepiha, Ya. F. (2006). Hruntovni pryntsypy normalnoi shkoly [The sound principles of a normal school]. In L. D. Berezivska (Red.). *Vybrani pedahohichni tvory* (p. 25-28). Kharkiv: OVS [in Ukrainian].
- Kozitskiy, P. O. (1928). *Muzyka masam: zmist, formy masovoi muzychno-politosvitnoi roboty* [Music to masses: content, forms of mass music and political science work]. Kyiv [in Ukrainian].
- Kulakovskiy, L. (1930). *Teoretychni osnovy muzychnoho vykhovannia* [Theoretical foundations of musical education]. Kyiv, Kharkiv [in Ukrainian].
- Mamontov, Ya. A. (1922). Estetyzatsiia liudyny. Suchasni problemy pedahohichnoi tvorchosti [Aesthetization of a person. Modern problems of pedagogical creativity]. *Pedahoh yak mytets* (Ch. 1, p. 25-53). Kharkiv: Derzhvydavnytstvo Ukrainy [in Ukrainian].
- Polforov, Ya. Ia. (1930). Muzychne vykhovannia v zakladakh sotsvykhu [Musical education in social education institutions]. *Muzyka masam*, 5/6, 3-13 [in Ukrainian].
- Siropolko, S. O. (1924). Estetychne vykhovannia [Aesthetic education]. *Narodna prosvita* (Ch. 8, p. 73-81). Lviv [in Ukrainian].

Одержано 14.09.2018 р.

УДК 370 :78]: 7.01

DOI: 10.33989/2226-4051.2019.19.169777

Лі Ліцюань, м. Одеса

ORCID: 0000-0002-2738-541X

МЕТОДОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті на основі аналізу з'ясовується актуальність проблеми формування методологічної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Застосовується ретроспективний підхід; аналізується вітчизняний і зарубіжний досвід для виявлення ступеня розробленості порушеного питання. Визначається система методологічних компетенцій, які складають цілісне, динамічне особистісне утворення – методологічну компетентність майбутнього вчителя музики.

Ключові слова: *методологічна компетентність, методологічні компетенції, методологічна культура, майбутній учитель музичного мистецтва.*

© Лі Ліцюань, 2019

Постановка проблеми. Сьогодні в закладах вищої музично-педагогічної освіти приділяється особлива увага формуванню в майбутніх учителів музичного мистецтва методологічної компетентності для підвищення якості освіти та становлення їхнього науково-творчого світогляду, що забезпечить успіх у подальшій професійній діяльності.

У державних нормативних документах зазначено, що до однієї з найважливіших вимог щодо підготовки сучасного вчителя відноситься вимога опанування ними методологічних основ педагогічної діяльності, якими оволодівають магістри при отриманні другого (магістерського) рівня вищої освіти. Так, у Законі України «Про вищу освіту», у ст. 5 зазначено, що «другий (магістерський) рівень вищої освіти <...> передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності» (Про вищу освіту. № 1335-VII, 2014). Тому потребує дослідження проблема формування методологічної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва, усвідомлення якої надасть можливість не тільки на першому й другому рівнях вищої освіти, а й у подальшій діяльності вчителя музичного мистецтва удосконалювати професійну компетентність у сфері мистецько-педагогічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зважаючи на необхідність і важливість методологічної компетентності сучасного вчителя музичного мистецтва, зарубіжні й українські вчені досліджують шляхи вдосконалення процесу її формування у майбутніх фахівців у закладах вищої педагогічної освіти, рівень якої залежить від опанування студентами методологічних знань і умінь їх використання. У дослідженні означеної проблеми особливо значущими є праці сучасних науковців у сфері музичної педагогіки Є. Б. Абдуліна, Н. А. Овчаренко, О. М. Олексюк, А. М. Растригіної та ін. Однак у музично-педагогічній думці проблема формування методологічної компетентності вчителя музики ще не стала предметом цілісного дослідження.

Метою статті є обґрунтування теоретичних засад формування методологічної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Методологічна компетентність учителя є одним із найскладніших елементів його професійної компетентності і, водночас, найменш розробленим аспектом у вітчизняних науково-педагогічних дослідженнях. До основних завдань сучасної вітчизняної мистецької освіти відноситься опанування майбутніми вчителями музичного мистецтва основ методологічної діяльності та формування їх методологічної компетентності в процесі здобуття фахової освіти.

Ретроспективний аналіз дав змогу виявити, що поняття «методологічна компетентність» було введено в науково-педагогічний обіг лише в кінці минулого століття, що пояснюється недостатнім усвідомленням значення методологічної діяльності вчителя. І тільки починаючи з 80-х років ХХ століття, учені в сфері педагогіки виявили закономірний детермінований зв'язок між рівнем інтелектуальної культури вчителя та рівнем його методологічних знань і вмінь. Стверджувалася думка, що зміст інтелектуальної культури вчителя мають складати: ґрунтовна професійна підготовка, гнучкість і адаптивність мислення, володіння методологічними знаннями, що забезпечують орієнтування в мінливих умовах професійної діяльності (І. С. Ладенко).

Погляди сучасних вітчизняних науковців у сфері педагогіки мають значну розбіжність у виявленні шляхів формування методологічної компетентності вчителя. Вирізнимо основні з них, у яких формування методологічної компетентності розглядається через: формування готовності та здібності до наукового пошуку, що передбачає прояв умінь якісно й ефективно організувати, провести дослідження, обробити його результати та зробити висновки, оформити науковий текст, представити та захистити свої результати; особливий тип організації знань і дослідницьких умінь та набір особистісних рис, необхідних для проведення наукового дослідження (Никонова, 2010, с. 45); загальнонаукову підготовку й здібність людини до виконання завдань та обов'язків щодо опанування певного рівня освіти (Смирнова,

2008, с. 100); формування здатності мислити, самостійно порівнювати, зіставляти різні точки зору, виявляти власну позицію, науково її обґрунтовувати і професійно захищати (Бондаренко, 2012, с. 138); підвищення рівня освіченості, на якому студент зможе самостійно вирішувати ідеологічні й дослідницькі завдання теоретичного і прикладного характеру (Абракова, 2016, с. 2); формування системи методологічних знань, умінь і навичок, які зумовлюють здатність студентів до науково-дослідницької та практично-педагогічної діяльності (Вегнер, 2007, с. 6); формування сукупності знань із предмету, що викладається; рівень орієнтації в сучасних дослідженнях з обраного предмету; володіння методиками викладання та вміння обрати або розробити необхідну для освітнього процесу технологію, методику (Соловьева, 2012, с. 6).

Вивчення зарубіжного досвіду показало, що в європейських країнах немає єдиного погляду на питання формування методологічної компетентності вчителя. Так, у Німеччині формування методологічної компетентності вчителя розглядають через розвиток інструментальних компетентностей, які практично забезпечують методологічну діяльність (Креденець, 2010, с. 126); в Австрії формування методологічної компетентності розглядають як передумову до оволодіння та незалежного оперування знаннями й умінями, здатностями їхнього критичного відображення, самостійного розв'язання проблем, тобто розвитку предметної компетентності (Definition and Selection of Competencies, 2001, с. 72); у Франції та Бельгії формування методологічної компетентності розглядають через формування комплексу компетентностей, таких як: компетентність в опануванні бази даних, в інтернет-комп'ютерних технологіях; компетентність у розв'язанні проблем; саморегулювання та самоуправління; вміння критично мислити та діяти (Креденець, 2010, с. 126).

Відмітимо, що в наукових працях вітчизняних і зарубіжних педагогів формування методологічної компетентності досліджується через формування методологічних здатностей, які, на наш погляд, необхідно розглядати як методологічні компетенції – освітні результати, що проявляють себе в здатності вирішувати

актуальні педагогічні проблеми, завдання, досягати поставленої мети дослідження.

Важливим аспектом формування методологічної компетентності вчителя є усвідомлення її в поступовому русі до методологічної культури, яка є найвищим проявом методологічної діяльності особистості фахівця. Тому усвідомлення сутності методологічної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва розглядаємо через дотичні до такого феномену дефініції, як-от: *методологічна діяльність, методологічні знання й уміння, методологічна культура вчителя музичного мистецтва.*

Методологічна компетентність учителя музичного мистецтва проявляється в його діяльності на основі знання методології музичної освіти, яка, згідно з думкою Н. А. Овчаренко (2017), використовуючи гуманітарну експропріацію, обирає наукові методи дослідження філософії та інших дотичних наук, що відповідають її специфічній сутності. Одним із основоположників учення про методологічну діяльність учителя музики, його методологічну культуру є Е. Б. Абдулін, який, відмічаючи актуальність і необхідність означеної діяльності вчителя-музиканта, доречно приходить до узагальнення, що в сфері музично-педагогічної освіти опанування методологічних знань і вмінь не відносилось до першочергових завдань фахової підготовки вчителів музики (Абдуллин, (Ред.), Николаева, & Целковников, 2006, с. 4). Однак процес саморозвитку, самовдосконалення вчителя музичного мистецтва неможливий без уміння аналізувати свою мистецько-педагогічну діяльність; пошуку ефективних методів навчання і виховання засобами музичного мистецтва; вивчення інноваційних методів, методик, технологій музичного розвитку учнів (Е. Б. Абдулін, Н. А. Овчаренко). Методологічну діяльність учителя музики Е. Б. Абдулін розглядає як прояв здібності самостійно думати, порівнювати, співставляти різні точки зору, виявляти свою власну позицію, науково та професійно обґрунтовувати її, досліджувати проблеми педагогіки професійної та загальної музичної освіти (Абдуллин, (Ред.), Николаева, & Целковников, 2006, с. 4). Вважаємо слушною думку вченого, адже дійсно, у процесі своїх основних діяльнісних функцій учителя музичного

мистецтва – навчати, виховувати, розвивати педагог-музикант критично оцінює, аналізує, узагальнює, окреслює власну думку щодо творчого впровадження інновацій музичної педагогіки; знайомиться з новими мистецькими теоріями; розглядає, аналізує безліч інформаційних джерел для ґрунтовного й креативного розкриття тем уроків музичного мистецтва; аналізує музичні твори та визначає рівень їх художності; на основі аналізу різних інтерпретацій створює власне бачення творів, що виконуються учнями в урочній і позаурочній діяльності; досліджує особливості сприймання музичного матеріалу; знайомиться з інноваційними технологіями розвитку музичних здібностей учнів.

Важливою є здатність учителя музичного мистецтва на основі аналізу існуючого світового мистецько-педагогічного досвіду, а також власної рефлексії обґрунтовувати та узагальнювати музично-педагогічний досвід, створювати власну концепцію вирішення мистецьких проблем і відобразити такий досвід у наукових чи науково-методичних виступах і працях, а саме: у методичних доповідях на засіданнях методичних комісій учителів і науково-практичних конференціях; методичних рекомендаціях і навчально-методичних посібниках; наукових статтях, кваліфікаційних роботах на курсах підвищення кваліфікації тощо. Все це потребує сформованості у фахівця *науково-концептуальних, інформаційно-аналітичних, дослідницько-інтерпретаційних компетенцій* у сфері музичної педагогіки та музичного мистецтва.

Сучасний погляд на зміст *методологічних знань і вмінь майбутнього вчителя музичного мистецтва* відбивають робочі програми для студентів-музикантів факультетів мистецтв закладів вищої педагогічної освіти. Так, у робочій програмі з курсу «Методологія музично-педагогічної освіти» (2014-2015 навчальний рік), розробленої О. М. Олексюк, виокремлено методологічні знання і вміння, якими повинен оволодіти майбутній учитель музичного мистецтва, як-от: соціальна значущість музично-педагогічної освіти, сутність музично-педагогічної науки і практики, змісту методології музично-педагогічної освіти; особливості методологічної культури вчителя музики; зміст методологічного аналізу музично-

педагогічного досвіду; базові методологічні вміння – здійснювати професійний аналіз літератури філософського, загальнонаукового і прикладного характеру, пов'язаного з педагогікою музичної освіти; виявляти особистісну професійну рефлексію стосовно змісту, процесу музичної освіти, власної викладацької діяльності; конструювати музично-освітній процес і творчо застосовувати здобуті методологічні знання (Олексюк, 2014, с. 5). Нам імпонує думка вченої щодо спрямування методологічної підготовки вчителя музики на виявлення соціальної та практичної значущості музично-педагогічної освіти, а також особистісної професійної рефлексії стосовно змісту, процесу музичної освіти, власної викладацької діяльності та прогностичних здатностей для виявлення інноваційних тенденцій розвитку музично-педагогічної освіти, що передбачає, на наш погляд, важливість формування *рефлексивно-прогностичних компетенцій*.

У навчальній програмі підготовки магістрів музичного мистецтва з курсу «Методологія музично-педагогічних досліджень», розробником якої є А. М. Растригіна, до основних методологічних знань віднесено: знання принципів побудови, форм і способів науково-дослідницької музично-педагогічної діяльності, сучасних підходів до методології наукового дослідження, ключових понять сучасної методологічної культури нового типу тощо (Растригіна, 2016). З метою формування методологічної культури науковець пропонує такий комплекс методологічних умінь, який забезпечить ефективність майбутньої професійної діяльності на посаді вчителя музичного мистецтва: володіння методологічним аналізом для теоретичного осмислення музично-педагогічних проблем; розуміння змісту теоретичних і емпіричних методів наукового дослідження та вміння використовувати їх у власній науковій діяльності; органічне поєднання та співвіднесення теорії, методики та практики в процесі підготовки кваліфікаційної роботи; виконання різноманітних видів науково-дослідницької діяльності тощо (Растригіна, 2016). Цілком приєднуючись до визначеного авторкою програми комплексу методологічних знань і умінь, вважаємо необхідним зацентувати увагу на формуванні *мотиваційно-ціннісних* компетенцій учителя музики, оскільки

саме такі здатності забезпечують спрямованість особистості майбутнього педагога-музиканта на результат дослідження проблем музичної педагогіки і музичного мистецтва, а також ефективність їх застосування на практиці та ціннісне ставлення вчителя музичного мистецтва до методологічної діяльності.

Сучасний учитель музичного мистецтва повинен завжди йти попереду своїх учнів і мати такий науковий інструментарій, який забезпечить ефективність формування музичної культури дітей, зростання пізнавального інтересу учнів до музичного мистецтва і потреби в музичній творчості. До таких наукових методів ми відносимо: критичний огляд, аналіз, узагальнення, діагностику, конструювання, моделювання, педагогічний експеримент, інтерпретацію та ін. Все це передбачає відмову від сциєнтичного спрямування в опануванні педагогом-музикантом методології музичної педагогіки на основі методологічних знань і вмінь та перехід у площину методологічної компетентності як особистісного утворення, що включає систему методологічних компетенцій у сфері педагогіки музичного мистецтва і входить до складу його методологічної культури.

Сьогодні вже не виникає сумнівів, що в сучасного вчителя повинна бути сформована методологічна культура, яка, на думку Г. Х. Валєєва, є не набором окремих методологічних знань, а цілісним утворенням, яке допомагає перетворити методологічний досвід у надбання майбутнього фахівця, фактор розвитку його особистості, творчого мислення, формування наукового світогляду й ціннісної позиції (2000). У дослідженнях ученого методологічна культура вчителя визначається через виховання в процесі формування наукового світогляду й ціннісної позиції до наукової діяльності особистості.

Здобуття методологічної компетентності в сучасній педагогічній науці розглядається через процес формування методологічних компетенцій. До найважливіших серед них науковці відносять: здатність опанувати предметну галузь на більш високому рівні, знати новітні теорії та їх інтерпретації; критично відстежувати та осмислювати розвиток теорії і практики певної наукової галузі знань; здатність до оригінального внеску в дисципліну відповідно до канонів певної предметної

галузі, наприклад, у межах магістерської роботи; демонструвати оригінальність і творчий підхід (Сисоєва, Соколова, 2012).

Основи методологічної культури вчителя музики ґрунтовно розроблено в працях Е. Б. Абдуліна. Науковець зазначає, що її становлення сьогодні є невід'ємною частиною професійної підготовки вчителя музики і визначає її зміст, який включає: зацікавлене ставлення до методології педагогіки музичної освіти, розуміння її цінності для практичної діяльності й особистості вчителя музики; засвоєння професійно зорієнтованих методологічних знань; засвоєння способів, методів дослідницької музично-педагогічної діяльності та їхнє творче застосування в ситуації методологічного аналізу літератури й практичної навчально-дослідницької музично-педагогічної діяльності (Абдуллин, Николаєва, Целковников, 2006, с. 9).

Різницю у формуванні методологічної культури педагога-музиканта-дослідника та вчителя музики вбачає О. М. Олексюк. Якщо перший має відкривати нові знання, «виробляти» їх, то завдання вчителя музики полягає у грамотному, творчому впровадженні їх у практику. Метою вивчення майбутніми вчителями музичного мистецтва методології музично-педагогічної освіти є забезпечення методологічної підготовки на засадах компетентнісного підходу (Олексюк, 2014, с. 4). Ми дотримуємося схожої думки і вважаємо, що грамотне і творче впровадження наукових знань у практику, здатність вирізнити і творчо застосувати науково доцільні інноваційні технології музичного навчання забезпечать сформовані *технологічно-творчі компетенції* майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Згідно з влучною думкою А. М. Растригіної, методологічна культура майбутнього педагога-музиканта є здатністю мислити системно, самостійно порівнювати та зіставляти різні точки зору, виявляти власну позицію, науково обґрунтовувати і професійно відстоювати її на основі набуття знань з основ методології як учіння про організацію науково-дослідницької діяльності в галузі педагогіки музичної освіти (Растригіна, 2016).

На наш погляд, методологічна культура майбутнього вчителя музичного мистецтва є цілісним особистісним утворенням, яке інтегрує в собі: сформовану систему методологічних компетенцій

майбутніх учителів-музикантів, що складають основу їх методологічної компетентності; широкий науковий світогляд у сфері музичної педагогіки та музичного мистецтва; ціннісно-етичне ставлення до методологічної діяльності в сфері мистецької освіти.

Отже, за результатами здійсненого аналізу нами теоретично обґрунтовано систему методологічних компетенцій, яка включає: *мотиваційно-ціннісні, науково-концептуальні, інформаційно-аналітичні, дослідницько-інтерпретаційні, технологічно-творчі, рефлексивно-прогностичні компетенції*, – сформованість яких забезпечить високий рівень методологічної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Представлена система є динамічним утворенням, оскільки може змінюватися під впливом нових тенденцій у методології музично-педагогічної освіти.

Висновки. Таким чином, на основі обґрунтування теоретичних засад формування методологічної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва з'ясовано, що в основі такого формування лежить опанування майбутніми педагогами-музикантами методологічних компетенцій (мотиваційно-ціннісних, науково-концептуальних, інформаційно-аналітичних, дослідницько-інтерпретаційних, технологічно-творчих, рефлексивно-прогностичних), які ми розглядаємо як здатності, освітній результат у сфері методології музично-педагогічної освіти.

Дослідження теоретичних засад формування методологічної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва створює передумови для подальших наукових розвідок щодо технологічного забезпечення вирішення проблеми формування методологічної компетентності майбутніх педагогів-музикантів.

Список використаної літератури

- Абдуллин, Э. Б., Николаева, Е. В., & Целковников, Б. М. (2006). *Методология педагогики музыкального образования* (Изд. 2). Москва: Издательский центр «Академия».
- Абракова, И. Ю. (2016). *Методологическая компетентность студентов как основа развития профессиональной компетентности*. Взято из <https://interactive-plus.ru/e-articles/219/Action219-80401.pdf>
- Бондаренко, Т. П. (2012). *Формування спеціальної методологічної компетенції як найвищого показника професійної готовності вчителя біології*. Взято з <https://www.google.com.ua/search?q=Тетяна+Бондаренко>.
- Валеев, Г. Х. (2000). *Формирование методологической культуры исследователя*. Челябинск: Факел; Стерлитамак: Стерлитамак. гос. пед. ин-т.

- Вегнер, Е. Г. (2007). *Формирование методологической компетентности будущего учителя географии средствами модульного обучения*. (Дис. канд. пед. наук). Московский гос. пед. ун-т, Москва.
- Глаголева, Ю. И. (2002). *Педагогические условия становления методологической культуры учащихся*. (Дис. канд. пед. наук). Псковский гос. пед. ун-т, Псков.
- Закон України «Про вищу освіту». № 1335-VII. (2014). Взято з <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu/>.
- Кабанов, П. Г. (1997). *Методологическая культура педагога как предмет философского анализа*. (Дис. канд. филос. наук). Ин-т Образования Сибири, Дальнего Востока и Севера РАО, Томск.
- Креденець, Н. Д. *Методологія формування професійної компетентності спеціалістів у процесі їхнього навчання: зарубіжний досвід*. Взято з <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/4011/1/Kredenets.pdf>
- Кремень, В. Г. (Ред.). (2008). *Енциклопедія освіти*. Київ: Юрінком Інтер.
- Лаврентьева, О. О. *Методологічна культура вчителя: у пошуках концептів професійної діяльності*. Взято з <http://www.essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/50319/4/>
- Никонова, З. В. (2010). Методологическая компетентность субъекта послевузовского профессионального образования в контексте проблем методологии педагогики. *Культурная жизнь юга России*, 1(35), 43-46.
- Овчаренко, Н. А. (2017). Музична освіта: методологічний аспект. В Н. А. Сегеда (Ред.). *Педагогіка музичного мистецтва, художньої культури та хореографії у контексті інтернаціоналізації освіти*: матеріали Міжнар. науково-практ. конф., 8-10 листоп. 2017 р., м. Мелітополь (с. 99-101). Мелітополь: ФОП Однорог Т. В.
- Олексюк, О. М. (2014). *Методологія музично-педагогічної освіти*. Київ: Київський ун-т імені Б. Грінченка.
- Растрюгіна, А. М. *Методологія музично-педагогічних досліджень*: навчальна програма. Взято з <https://wiki.cuspu.edu.ua/index.php>
- Сисоєва, С. О., & Соколова, І. В. (2012). *Проблеми неперервної професійної освіти: тезаурус наукового дослідження*. Київ: ЕКМО.
- Смирнова, В. В. (2008). Методологическая компетентность педагога в контексте непрерывного образования. *Человек и образование*, 4(17), 100-103.
- Соловьева, Е. В. (2012). Условия и факторы реализации предметно-методологической компетентности учителя как ресурса качества образования. *Молодой ученый*, 4, 460-463. Взято из <https://moluch.ru/archive/39/4612>
- Definition and Selection of Competencies. Country Contribution Process: Summary and Country Report* (2001). Uri Peter Trier, University of Neuchatel.

Li Tsuan

METHODOLOGICAL COMPETENCE OF THE FUTURE TEACHERS OF MUSIC: THEORETICAL ASPECT

The essence of methodological competence of future teachers of music is an actual problem in modern musical-pedagogical education. The works of modern scientists in the field of musical pedagogy by A. B. Abdulin, N. A. Ovcharenko, O. M. Oleksuk, A. M. Rastrygina, etc are very important for analyzing the problem. But the problem of formation of methodological competence of teachers of music has not become the subject of integrity in musical and pedagogical researches. The aim of the article is to theoretically base the essence of methodological competence of future teachers of music. The historical approach gives an opportunity to reveal that the term «methodological competence» has been analyzed by scientist and researches; it began to be used in the field in professional activity of teacher at the end of the XX century.

The methodological competence of teacher of music is based on the constant need for scientific profession improvement and is connected with constant search, critical observation, and analyses, interpretation of musical compositions. The essence of methodological competence of teacher of music was studied through such definition as the methodological activity, methodological skills, methodological competences, and methodological culture of the teacher of music.

As a result of conducted research, we appeared that the base of methodological competence contains the system of methodological competencies that consist of motivational-valuated, scientific-conceptual, informational-analytical, research-interpretational, technological-creative, reflexive-synoptical competences. The established system is the dynamic creature as it can change upon the influence of new tendencies in the methodology of musical-pedagogical education.

On the base of made analytical research, we have proved that methodological competence of future teacher of music is a systematical, dynamic personal formation that includes the system of methodological competencies (motivational-valuated, scientific-conceptual, informational-analytical, research-interpretational, technological-creative, reflexive-synoptical competences) in the sphere of musical-pedagogical education and ensures the efficiency of methodological activity of teacher of music. The methodological culture of the future teacher of music is an integrative systematic personal formation. It is based on methodological competence of future pedagogue-musician and their wide worldview and evaluates ethical attitude to methodological activity in the sphere of musical pedagogical education.

Keywords: *methodological competence, methodological competences, methodological knowledge and skills, methodological culture, musical-pedagogical education, future teachers in music.*

References

- Abdullin, E. B., Nikolaeva, E. V., & Tselkovnikov, B. M. (2006). *Metodologiya pedagogiki muzykal'nogo obrazovaniya* [Methodology of Pedagogics of Music Education]. (Izd. 2). Moskva: Izdatelskii tsentr «Akademiya» [in Russian].
- Abrakova, I. Iu. (2016). *Metodologicheskaya kompetentnost' studentov kak osnova razvitiya professionalnoi kompetentnosti* [Methodological competence of students as a basis for the development of professional competence]. Retrived from <https://interactive-plus.ru/e-articles/219/Action219-80401.pdf> [in Russian].
- Bondarenko, T. P. (2012). *Formirovaniye spetsialnoi metodologicheskoi kompetentsii yak naivysshchego pokaznyka profesiinoi hotovnosti vchyteliya biologii* [Formation of special methodological competence as the highest indicator of professional readiness of a biology teacher]. Retrived from <https://www.google.com.ua/search?q=Tetyana+Bondarenko> [in Ukrainian].
- Definition and Selection of Competencies. Country Contribution Process: Summary and Country Report* (2001). Uri Peter Trier, University of Neuchatel [in Switzerland].
- Glagoleva, Yu. I. (2002). *Pedagogicheskie usloviya stanovleniya metodologicheskoi kultury uchashchihsya* [Pedagogical terms of formation of methodological culture of students]. (PhD. diss). Pskovskii gosudarstvennyi pedagog. un-t, Pskov [in Russian].
- Kabanov, P. G. (1997). *Metodologicheskaya kultura pedagoga kak predmet filosofskogo analiza* [Methodological culture of teacher as the subject of philosophical analysis]. (PhD. diss). In-t Obrazovaniya Sibiri, Dalnego Vostoka i Severa RAO, Tomsk [in Russian].

- Kredenets, N. D. *Metodolohiia formuvannia profesiinoi kompetentnosti spetsialistiv u protsesi yikhnoho navchannia: zarubizhnyi dosvid [Methodology of forming of professional competence of specialists in the process of their educating: the foreign experience]*. Retrived from <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/4011/1/Kredenets.pdf> [in Ukrainian].
- Kremen, V. H. (Ed.). (2008). *Entsyklopediia osvity [Encyclopedia of Education]*. Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
- Lavrenteva, O. O. *Metodologichna kultura vchytelia: u poshukax konceptiv profesiinoi diialnosti [Methodological culture of teacher: in search of concepts of professional activity]*. Retrived from <http://www.essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/50319/4/> [in Ukrainian].
- Nikonova, Z. V. (2010). Metodologicheskaiia kompetentnost subekta poslevuzovskogo professionalnogo obrazovaniia v kontekste problem metodologii pedagogiki [The methodological competence of subject of postgraduate trade education in the context of problems of methodology of pedagogics]. *Kulturnaia zhizn iuga Rossii*, 1(35), 43- 46 [in Russian].
- Oleksiuk, O. M. (2014). *Metodolohiia muzychno-pedahohichnoi osvity [Methodology of music and pedagogical education]*. Kyiv: Kyivskiy un-t imeni B. Hrinchenka [in Ukrainian].
- Ovcharenko, N. A. (2017). Muzychna osvita: metodologichni aspekt [Music education: methodological aspect]. In N. A. Seheda (Ed.), *Pedahohika muzychnoho mystetstva, khudozhnoi kultury ta khoreohrafii u konteksti internatsionalizatsii osvity: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 8-10 lystopada 2017 r., m. Melitopol* (p. 99–101). Melitopol: FOP Odnoroh T. V. [in Ukrainian].
- Rastryhina, A. M. *Metodolohiia muzychno-pedahohichnykh doslidzhen [Methodology of musical and pedagogical researches]*. Retrived from <https://wiki.cuspu.edu.ua/index.php> [in Ukrainian].
- Smirnova, V. V. (2008). Metodologicheskaiia kompetentnost pedagoga v kontekste nepreryvnogo obrazovaniia [Methodological competence of the teacher in the context of continuing education]. *Chelovek i obrazovanie*, 4(17), 100-103 [in Russian].
- Soloveva, E. V. (2012). Usloviia i faktory realizatsii predmetno-metodologicheskoi kompetentnosti uchitelia kak resursa kachestva obrazovaniia [The condition sand factors for the implementation of the subject-methodological competence of the teacher as a resource for the quality of education]. *Molodoi uchenyi*, 4, 460-463. Retrived from <https://moluch.ru/archive/39/4612> [in Russian].
- Sysoieva, S. O., & Sokolova, I. V. (2012). *Problemy neperervnoi profesiinoi osvity: tezaurus naukovoho doslidzhennia [The problems of continuing professional education: thesaurus of scientific research]*. Kyiv: EKMO [in Ukrainian].
- Valeev, G. H. (2000). *Formirovanie metodologicheskoi kultury issledovatel'ia [The forming of methodological culture of researcher]*. Cheliabinsk: Fakel; Sterlitamak: Sterlitamaskii gosudarstvennyi ped. in-t. [in Russian].
- Vegner, E. G. (2007). *Formirovanie metodologicheskoi kompetentnosti budushchego uchitelia geografii sredstvami modulnogo obucheniiia [The forming of methodological competence of future geography teacher by facilities the module education]*. (PhD. diss). Moskovskii gosudarstvennyi pedagog. un-t, Moskva [in Russian].
- Zakon Ukrainy «Pro vishchu osvitu» [The law of Ukraine «About Higher education»]. № 1335-VII. (2014). Retrived from <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu> [in Ukrainian].

Одержано 30.11.2018 р.